

አብ ዕለታዊ ሕይወትካ ንአምላኽ ስዒብካ ምኽክል።

ንባብ ሉቃስ 9፡2327።

ዝኾነ ሰብ ደድጎረይ ክስዕብ ዚደሊ ገዛእ ርእሱ ይኸፋድ መዓልቲ መዓልቲውን መስቀሉ ተሰኪሙ ይስዓበኒ (ሉቃ 9፡23።

ጎ.ኢ.ክ. ሰባት ክስዕብዎ ክጽውዕ እንከሎ ንኹሉ ሓዲጎም ንኹሉ ጊዜ ክስዕብዎ እምበር ኣብ ዝጠዓምዎ ወይ እውን ሓሓሊፎም እሙናት ከምዝኾኑ ኣብ ዘርእዩሉ ኣይ ኮነን ዝሓረዮም። ንኢየሱስ ምስዓብ ቀሊል ከምዘይኮነ ባእሉ እዩ ነገሩና ዕለት ዕለት መስቀልና ክንጸውር እዩ ዝደለየና።

አብዚ ኢየሱስ ነቶም ዝስዕብዎ ክኸተልዎ ዘለዎም ኩነታት ኣገልግሎ የቕርቡሎም።

- 1. ንገዛእ ርእሶም ክክሕዱ ዝተጸውዑ እዮም።** እንታይ ማለት እዩ እዚ? ሓደ ምሁር ትርጉሙ ከምዚ እናበለ ኸገልጸዎ። ጴጥሮስ ሓደ ጊዜ ንጎይትኡ ክሒድዎ፣ እዚ ኸኣ ብዛዕባ ኢየሱስ ከምዚ ኢሉ ኣይፈልጦን እየ እቲ ሰብኣይ። ንገዛእ ርእሶኻ ምኽክላድ ማለት ንገዛእ ርእሶኻ ዘይምፍላጥ እዩ። ንናይ ገዛእ ርእሶኻ ህላዌ ምንጻግ ምኽክላድ እዩ። ንገዛእ ርእሶኻ ከምዘየሎኻ ምሓዝ እዩ። ብዙሕ ጊዜ ንገዛእ ርእሶና ሓደ ብዘይመጠን ኣድላዩ ኣብ ዓልም ገርና ኢና እንኣልዮ። ንኢየሱስ ክንክተል እንተ ድኣ ኮና ንገዛእ ርእሶና ክንርስዕ ኣሎና።
- 2. መስቀል ክጸሩ ዝተጸውዑ እዮም።** ኢየሱስ መስቀል እንታይ ከምዝኾነ ይፈልጥ ነሩ። ወዲ 11 ዓመት ኣቢሉ እንከሎ ይሁዳ ብዓል ገሊላ ኣንጻር ሮማውያን ናዕቢ መሪሑ። ንንጉሳዊ ድርዒ ኣብ ሰፎሪስ ዝነበረ ወራሩ እዚ ኸኣ 7 ኪሜ ካብ ናዝሬት እዩ ነሩ። ሮማውያን በዚ ተቐጢዖም ሕርቃኖምን ከውጽኡ ንሰፎሪስ ወራርም ብምልእታ ደምሲሶማ፣ ንተቐማቶ ባራዩ ገርም ሸጦም። ነቲ ነዚ ወራር ዝገበሩ 2000 ዝኾኑ ሒዞም ንኹሎም ኣብ መስቀል ኣብ ኣደባባይ መገዲ ሰቓሎም ካልኣት ካብእም ክምሃሩ። መስቀልና ምውሳድ ምጻር ማለት ንኸምዚ ዝኣመሰለ ምእንቲ እሙናት ናይ ኢየሱስ ምኽክልና ክንገልጽ ክንሰናዶ ኣሎና። ነቲ ዝኸፍኣ ኣብ ሕይወት ዝገጥመና ክንቅበል ስንድዎት ክንከውን ኣሎና።
- 3. ንሕይወት በጃ ከሕልፉ እምበር ክዓቕርዎ ዝተጸውዑ ኣይኮኑን።** ኩሉ ናይ ዓለም ጠቕላሊ መለክኢታት ክቕየር ኣለዎ። እቲ ሕቶታት ክንደይ ክረክብ ዘይ ኮነስ ክንደይ ክህብ እኽእል እዩ። ኣየናይ ነገር እዩ ክትገብር ዋሕስ ዘለዎ ዘይኮነስ ኣየናይ እዩ እቲ ቅኑዕ ነገር። ኣየናይ እዩ እቲ ዝወሓደ ተኸእሎ ኣብ ስራሕ ክንዲ ምባል ኣየናይ እዩ እቲ ዝለዓለ ተኸእሎ እዩ ክኸውን ዘለዎ። ክርስቲያን ሕይወት ዝተዋህበት ከም ዝኾነት ክፈልጡ ኣለዎም እምበር ንርእሶም ክዕቅብዎ ዘይኮነስ ምእንቲ ካልኣት ክህብዎ፣ ሃልሃልትኡ ክንምገብ ዘይኮነ ምእንቲ ክርስቲያን ካልኣትን ኢልክ ክተንድዶ።
- 4. ንኢየሱስ እሙን ምጂና ዓስቢ ኣለዎ።** ዘይ እሙን እንተ ኾንካ ኸኣ ናቱ መቕጻዕቲ ኣለዎ። ንሕና ኣብዚ ጊዜ ንኣኡ እሙናት እንተ ኾና ኣብ ዘለዓለማዊ ክእመነና እዩ። ኣብዚ ዓለም እንተ ሰዓብናዮ ኣብ ዝመጽእ ካብቶም ናቱ ከም ዝኾና ከመልክተልና እዩ።

እንተ ኾነ ብሕይወትና ከምዘይናትና እንተ ገበርናዮ ወላ ብኸናፍርና እንተ ተናዘዝናሉ ሓደ መዓልቲ ክትመጽእ እያ ንሱ ከምዘይናቱ ዝርእየና።

- 5. ኣብ መጨረሻ ጉልቅ ናይ እዚ ዘንብብናዮ ወንጌል ሉቃ 9፡27 “ኻብዘም ኣብዚኣ ደው ኢሎም ዘለዉ ሰባት ንመንግሥቲ ኣምላኽ ክሳብ ዚርእይዎ ዘይሞቱ ኸም ዘለኩ ብሓቂ እብለኩም ኣሎኹ። ዝብል ንረክብ። እዚ ክብል እንከሎ እዚ ወለዶ እዚ ከይሓለፈ እንከሎ መንግስቲ ኣምላኽ ይመጽእ ከምዘሎ ምልክት ክትርእዩ ኢኹም።

ኣብዚ መሰረት ገርና ክንርእዮ ከሎና ክርስቶስ ሎሚ እውን ንነፍሲ ወከፍና ይደግሞ ኣሎ። ኣብ ኣእዛና ቅርብ ኢሉ ዕለት ዕለት መስቀልኩም ጸርኩም ስዓቡኒ። ቅ. ጂሮም ከምዚ የቕርቦ “ኣብ ጊዜ ስደት ጥራሕ ዘይኮነ ወይ ኣብ ጊዜ ሰማዕታ ክንከውን ተኸእሎ ኣብ ዘለዎ ኣይኮነን፤ እንታይ ድኣ ኣብ ኩሉ ኩነታት፤ ኣብ ኩሉ ነገር እንሓስቦን እንገብሮን፤ ኣብ ኩሉ እንብሎ። ነቲ ዝበርርናዮ ንኸሓዶ እሞ ነቲ ሕጂ ዘሎናዮ ንነሳሕ ኣብ ክርስቶስ ከምዘሎና ኮና ንወለድ” (Epistola 121, 3)።

ኣብ ሕይወትና ግልጽ እንተ በልና ብዘይ መስቀል እትሓልፍ ዕለት የላን ኩሉ ጊዜ ኣብ ቅድመና ኣብ ድሕረና ኣብ ኩሉ ብመስቀል ዝተኸበብና ኢና። ሓደ ጣዕሚ ምቕት ዝምነ ካብ ዝኾነ ስቓይ ዝሃድም፤ ዘጉረምርም፤ ኣብ ንኣኹቱ ነገራት ክጸውር ወይ ከም ንሱ ዝበሎ ዘይከዱ ዘይዕገስ ሰብ ንስም ጥራሕ እዩ ክርስትናኡ፤ ብኣንጻሩ ንእምነቱ ዘየኸብር እዩ። ስለዚ ዝኾነ ሰብ ደድጎሪይ ኪስዕብ ዚደሊ ዝሓኸር ኣእዞ ይኸሓድ መስቀሉ ተሰኪሙ ይስዓበኒ ንዝብል ኣየኸብርን።

መስቀል ኣብ ሕይወት ሓደ ክርስትያን ጥራሕ ኣይ ኮነን ክህሉ ዘለዎ ኣብ ኩሉ መስቀላዊ መገድታት ዓለም። ኣብ ዓበይቲ እምባታት ብማዕዶ መስቀል ክትርኢ እንከሎኻ ክንደይ ይጽብቕን ንፉር መልእኽቲ ንኹሉ ይህብ። ኣብ ዓበይቲ ኣብያተ ክርስትያናትን ህንጻታትን መስቀል ክርኣ እንከሎ ፍሉይ መልእኽቲ ኣልኦ።

መስቀል ኣብ ዝርኣ ክንገብሮ ከሎና ፍሉይ ትርጉም ኣለዎ። ኣብ ባህልና ኣብ ኣልባሳትና ኣብ ገጽና ኣብ ቤት ጽሕፈታት ኣብ ከተማታት እዚ ኹሉ ነናቱ መልእኽቲ ኣለዎ። ኣብ ባህልና ኣብ ኣስማትና መስቀል ለተ መስቀል ክፍለ መስቀል ዓንደ መስቀል ወዘተ እናበልና ክንሰሚ እንከሎና ኣብ መስቀል ዘሎና ርድኢትን እምነትን ንገልጽ። ብመሰል ክምሓል እንከሎ ፍሉይ ክብደትን እምነትን ኣለዎ። በዚ መስቀል ኣብ ክርስትያናዊ ሕይወትና ዓሚቕ ሰረት ኣልኦ።

ኣብ ሆስፒታላት ኣብ ኣብያተ ትምህርቲ ኣብ ቤት ጸሎታት ምልክት መስቀል ክህሉ እንከሎ ዓቢይ ትእምርቲ ኣለዎ። ነቲ ምእንታና ዝሞተ ክርስቶስ ስለ ዘዘኻኸረና ኣብኡ ክንምርኮስን ክንሓስብን ይሕግዘና። መስቀል ኣብ ዝርኣ ኣብ ሓፍ ዝበለ ኩሉ ከምዝርእዮ ንገብር። ኣብ ስርዓት ጸሎታትናን ሉቱርግያናን ብመስቀል ንጅምር ብመስቀል ንውድእ። ኣብን ካህን ወለዲ ብመስቀል ይባርኹና። እዚ ኹሉ ኣብ እምነትና ምስ መስቀል ዘሎና ርክብን ትርጉምን ይገልጽ።

እዚ ክርስቶስ ክስዕበኒ ዝደሊ መስቀሉ ሒዙ ይስዓበኒ ዝብል ቃል ጎይታና ከም ጳውሎስ ሓዋርያ ገሩ ዝተረድኦ ወላ ሓደ የለን። ትምህርቲ ጳውሎስ ብዛዕባ መስቀል ገፍሕን ዓሚቕን እዩ። ገለ ካብቲ ብዙሕ ንርድኢትና ኸግፍሓልና ክንጠቅስ።

ከም ዝበልክዎ ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ከም ቅ. ጳውሎስ ገሩ ብዛዕባ መስቀል ዝገለጸን ዝተረድኦን የሎን። ንሱ ዝሰበኹ ወንጌል ክርስቶስ ምእንቲ ኃጢአትና መይቱ፤ ካብ ሞት ምእንቲ ድሕነትና ተንሢኡ (1ቆሮ 15፡1-4)። ኩሎም ሓዋርያት ነዚ ክሳብ ካብ ጳውሎስ ዝሰምዕዎ ኣይሰበኹዎን።

ብሰንኪ ስብከት ቅ. ጳውሎስ ብዛዕብ መስቀል አብ መንጎ አይሁድ ዓቢ ፍልልይ ተፈጢሩ ብ51 ዓ.ም.

ቅ. ጳውሎስ አብ መልእኽታቱ “መስቀል” ዝብል ቃል 10 ጊዜ ይደግሞ። መስቀል ሮማውያን ነቶም ዓመጸኛታት አንጻር ግዝአቶም ንዝኸደ ክቐጽዑ ኢሎም ዝጨከነ መጋበሪ መቐዳዕቲ ናይ ጭካኔን ክፍአትን ምልክት እዩ ነሩ። ወንጌላውያን ነዚ ብዛዕባ ስቕለት ኢየሱስ ክዛረቡ እንከለዉ አብቲ ጽሑፋቶም ጠቓሶም አለዉ። ግን ካብ ወንጌሎም ወጻኢ ወላ ሓደ አይጠቐሶን።

አብ 1ቆሮ 1:7-8 “ክርስቶስ ክሰብኽ እምበር ከጠምቐ አይልክኸንን፤ እንተ ኾነ እቲ ናይ ክርስቶስ አብ መስቀል ምግት ከንቱ ምእንቲ ከይከውን እቲ ብሥራት አብ ክእለት ዘረባ ዝተመሠረተ አይነበረን፤ ከመይ ቃል መስቀል ነቶም ዝጠፍኡ ዕሽነት እዩ፤ ንኦሳና ነቶም እንድህን ግና ኃይሊ አምላኽ እዩ” ይብል።

ቃል ቅ. ጳውሎስ ዝገልጸ ተልእክኡ ካብ ናይ ዮሐንስ መጥመቕን ካብ ናይ ካልአት ሓዋርያትን ዝተፈለ ከምዝኾነ ይገልጽ። መልእኽቱ ናብ ሰብ ቆሮንጦስ ክጽሕ እንከሎ ናይ ማይ ጥምቀት ቁሩብ ይዛረብ (57 ዓ.ም.)። ናብ ሰብ ኤፊሶን ክጽሕ እንከሎ ግን ናይ ማይ ጥምቀት ጨረቹ ይገድፎ (ኤፌ 4:5፤ 1ቆሮ 12:13)።

ጳውሎስ አብ ዝምሃሮ ኃይሊ አምላኽ አብ ቃል መስቀል እዩ። ንዓለም መስቀል ዕሽነት እዩ። ነቶም ዝአምኑ ዘለዓለማዊ ሕይወት እዩ። ቃል መስቀል ክርስቶስ ምእንቲ ኃጢአትና ሞተን ነቲ ናይ ኃጢአት ጸም ፈትሓልና።

አብ ትምህርቲ ጳውሎስ መስቀል ክርስቶስ እቲ ቀንዲ ስብከቱ እዩ። ዕሞቕ ትርጉም መስቀል ኸገልጽ እንከሎ ነቲ ናይ ምግዛር ስርዓት እናአወዳደረ መስቀል ልዕሊ ዝኾነ ባህልን ስርዓትን ከምዝኾነ ይገልጽ። ነዚ አብ መልእኽቱ ናብ ሰብ ገላትያን ካልእን ደጋጊሙ ይገልጸ።

መስቀል ጳውሎስ ዝምክሓሉ ዓቢይ ኃይሊ እዩ። አነ ግና በቲ ጎ. ኢ.ክ. ዝተሰቐለሉ መስቀል እንተ ዘይኮይኑ አይ ምክሕን እዩ፤ ከመይ በዚ መስቀል እዚ ዓለም አብ ቅድመይ ምውቲ እያ፤ አነ ኸአ አብ ቅድሚ ዓለም ምዉት እየ (ገላ 6:14)። አምላኽ አብ ቅድሚኡ ምምክሕ አየፍቅድን እዩ (1ቆሮ 1:-29)። እቲ ንበይኑ አምላኽ ዘፍቅዶ ምምክሕ አብቲ ንሱ ዝገበሮ እዩ (1ቆሮ 1:3031)። መስቀል ጳውሎስ ዝምክሓሉ እዩ። እቲ አብ ወንጌል እምነት ናይ ጳውሎስ ዝአምን ንአምላኽ ኩሉ ክብርታት ይህብ።

መስቀል አብ ሓደ ሰውነት ከም እንጥርነፍን እንዕረቕን ገሩና። አብ መስቀል ተሰቓሉ ብሙማት ነቲ ጽልኢ ደምሰሶ ንኸልቲኦም ሓደ ብምግባር ከአ ብመስቀሉ ምስ አምላኽ አተዓረቐም (ኤፌ 2:16)። ሓደ ካብቲ ዓቢ ምስጢር ጳውሎስ ዝገልጸ አይሁድን አረማውያንን አብ ክርስቶስ ማዕርነት ረኺቦም (ገላ 3:26-28፤ ኤፌ 3:3-7) ዝብል እዩ። ጳውሎስ ዝገልጸ ናይ ክርስቶስ ስቕለትን ትንሣኤን ነቲ ናይ ኃጢአት ጸገምን አብ መንጎ አይሁድን አረማውያንን ዝነበረ ማዕረ ገርካ ዘይምርአይ ፈቲሕዎ። ነቲ አብ መንጎ ደቂ ሰብን ከምኡ ሰብ አብ ገዛእ ርእሱ ዕርቂ ከም ዘውረደሉ ኸገልጽ እንከሎ “አምላኽ በቲ ወዱ አብ መስቀሉ ዘፍሰሶ ደም ገሩ ሰላም ገበረ ነቲ አብ ምድሪ ዘሎን አብ ሰማያት ዘሎን ዘበለ ኹሉ ኸአ ምስ ገዛእ ርእሱ ዓረቐ፡ (ቆላ 1:20)። አምላኽ ንሰብ ምስ አምላኽ ብደም አብ መስቀል ተዓረቐም። መስቀል ቃል ንቐሉናይ ኩሉ ዘመናት ታሪኽ፤ ፍጻሜ ኩሉ ታሪኽ ዝሰርሓሉ።

ጸላእቲ መስቀል ጸላእቲ ክርስቶስ እዮም። ከምቲ ብዙሕ ጊዜ ዝነገርኩኹም ሕጂ ኸአ እና ነባዕኩ ዝነግረኩም ዘሎኹ ብዙኃት ጸልእቲ መስቀል ክርስቶስ ኮይኖም ይነብሩ አለዉ (ፊሊጵ 3:18)።

እቶም ጸላእቲ ክርስቶስ ተባሂሎም ዘለዉ እቶም ንወንጌል እምነት ናይ ጳውሎስን መስቀልን ዝጻረሩ እዮም እዚ ኸኣ ክርስቶስ ምእንቲ ኃጢአትና ሞተን ካብ ሞት ተንሥኡን (1ቆሮ 15: 1-4)።

ሓዋርያ ጳውሎስ ንመስቀል ክንርድኦ ኣብ መዓልታዊ ሕይወትና ክንሰብኮን ክነብርን ይደልዩና። ዕሞቕ ምስጢር መስቀል ምስ ተረድኦና መስቀል ክንጸውር ክንሰብክ ክንምስክር ኣይኸኸብደናን እዩ። ብርግጽ መስቀል ቀሊል ኣይኮነን ግን ንመስቀል ከየስተማቐርካ ሕይወት ትርጉም የብሉን።